

de döre ori in septembra: **Joi-a** si
muncă; era candu va pretinde im-
muntă materialeloru, va esă de trei său
de patru ori in septembra.

Mii de prenumeratiune,
pentru Austria:

un intregu 8 fl. v. a.
jumătate de anu 4 fl. v. a.
anu 2 fl. v. a.

Pentru Romania si strainetate:
un intregu 12 fl. v. a.
jumătate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA

Budapest, in 14 fauru n. 1874.

Diaristică si cercurile politice ale
milor magiari — continua a des-
cu multa velva cestiunea coalitiunei
milor de diferite nuantă, pentru
a compune unu ministeriu posibilu,
a carele inlocuindu pre celu de fa-
să pote intruni și o majoritate in-
lamentu, cu carea să se apuce de re-
mele necesari — cu succesu, fora a fi
să desfaca Dietă si să apelede la po-
te, de la care operatiune, între impre-
arile presenti domnii nu se astăpta la
unu bine.

Combinatiunile mereu se facu —
Ghizy, Tisza Kálmán, Sennyei si
Nyay; se facu insa probabilmente foră
conlucrarea acestora, si asiă — mai
dă dora in ventu. Ceva pozitivu și
cu greu vom potă află nainte de
arrarea MSale din strainetate. —

Despre primirea ca nespresa pompa
impatia a Imperatului si Regelui no-
m Franciscu Iosifu, in Russia, si anume
Petropole, unde MSa a ajuns ieri, vi-
la 2%, după mediaci, foile domnilor
cu depesie telegrafice multe si lunge.
noi ne interesă din tōte acestea
sa, că MSa a ajuns sanatosu si voiosu.
depesia vră a scăi, cumca petrecerea in
ropele se va prelungi cu vr'o 10

Din Anglia pana in momentu scimut
pre 604 de alegeri esecute; pana
conservativi au castigat 326 de
ati, liberalii 278. Mai sunt necomple-
să necunoscute 54 alegeri, din cari
a conservativi vor căsiga numai
5—10, apoi majoritatea loru in par-
mentu este ascurata. Se dă insa cu
otă, că in ori ce casu, majoritatea
va fi destulu de mare, pentru d'a potă
verna securu si indelungu, si asia lu-
se astăpta la cele mai grele lupte
parlamentulu din Londra. —

Cardinalulu si cancelariulu papale
Bonelli, sub datulu de 17 ian. a. c. a
nu unu circulariu cătra representan-
ti din strainetate a santului parinte,
in carele dechiară de „apocrifa“ Bullă
pale, „Apostolicae sedis munus,“ despre
gerea de pontifice „praeſente cada-
re.“ Dar prin acēsta desmintire, in
să destepete credintia, a provocatu
mai contrariulu, si press' a germana
mai multu de cătu mai nainte cre-
in essintă a acelei Bullă; pentru că
publicistică germana arăta, cumca scau-
du papalul prin expresiunea de „apo-
cru,“ nici candu n'a priceputu si nu pri-
peneſiſtintă a unui actu, ci — numai
a acelu actu nu este tocmai asiă, pan' la
litera, cum lu — dice lumea! Apoi lu-
se nici n'a sustinutu, cumca acea
ulla a r fi pan' la o litera genuina.

Budapest, in 13 fauru n.

In momentulu plecării MSale la Petro-
pol si a despărțirei pentru 15 dile de tierile
poporale Sale, MSa, Domitoriu nostru,
o manifestatiune de mare importantia si
ună de cugetul seu parintescu, dandu si
publicandu in buletinulu oficiale unu biletu
mană catra ministrulu-predidente cies-
tanu, pr. Auersperg, prin care arestandu că
măsce calamitatea publică, marile lipse si
ferintie ale claselor de diosu si a nume-
muncitorilor, pronuncia decisivminte că :
iste dorintă animei, ca să văda incercate tōte
a se face ajutoriu si usiurare patiminde-
ci clase de poporu.“

Acēsta prănalta manifestatiune, datata

din 8 si publicată in „W. Zeitung“ din 10
fauru, pre candu d'o parte cuprinse si imbū-
cură animele poporului, carele se convinse
cumca parintele patriei scie si vede si semt
mai multu, decătu consiliarii sei — reulu din
Imperat' a Sa, si se ingrijesc de binele pu-
blicu si peste forme si normele mintiușă,
ale domnilor; — pre d'ală parte toemai pe
acesti domni de la potere ii-a consternatul
pentru că in faci'a lumiei a desmintitua afirma-
tiunile loru, cumca — *nu există mare lipsă si
nevoie, mari suferințe la poporul de diosu!* —
cea-ce abia nainte cu căteva dile afirmă si
sustinea Depretis — chiar in parlamentu.

De aci dejă multi deducu, că — si mi-
nisteriu nemtieseu de peste Laita, este bine
coptu d'a fi trantu, si — fiindu acumă indirectamente blamatu chiar de Monarchulu, elu
dejă si-a perduu bas'a increderei in susu si
in diosu, si du pa returnarea MSale de la
Petropole are să se astepte la o criza — par-
tială său totale, carea eventualmente pote să
alteredie si sistem'a. —

Incidentele se aduce in combinatiune
cu crisia de la noi, carea nu se mai pote nici
ascunde, nici amană.

Astfelui pentru inceputulu primaverii
de estu timpu — lumea Austro-magiara pro-
babilminte are să trăea prin nouă experientă,
— personali si reali; are să intre într'o nouă
fase, — Ddieu bunulu scie — mai buna său
mai rea! —

Budapest, in 12 fauru 1874.

Va remană o peta nestergibile in istoria
culturale si parlamentaria a Camerei ita-
liane reprezentative din Roma — intempla-
rea de mercuri in 4 fauru, despre care cauta
să luăm si noi notitia.

In acea dia, după o desbatere minutișă
si scrupulosa de 14 dile, asupra proiectului
guvernialu de lege pentru introducerea inven-
tiimentului obigatoriu in tōr'a intrăga, po-
nendu-se acestu proiectu la votu secretu, a
cadintu print' o majoritate de 140 de voturi
contra 107! Va să dica, Camer'a italiana a
respinsu principiu d'a obligă si constringe
pre parinti, ca să-si dă copii la scola. Va să
dica, in ascunsu animei loru, domnii re-
presentanti ai poporului italiano — in pre-
cumpenită sunt obscurantisti si reactionari!

Acēsta este multiamită domnilor mai
pretotindeni cătra poporulu, carele prin sa-
crificiale sale ii-a scapatu de sclavagiu
strainu si ii-a redicatu la domnia!

Rusine si ocara pre capulu insielatorilor
loru poporului!! —

In Francia passiunile legitimitilor
ultramontani si reactionari nu se mai asiédia.

Dupa votulu adunăre nationali de la
19 noemvru 1873, prin care Mac-Mahon s'a
redicatu de capu alu statului, propriamente
alu Republicei, pe siepte ani, lumea credea că
— acumă intrigile monarchistilor vor să
incete.

De feliu insa n'au incetatu, ci ele —
interpretandu alegerea lui Mac-Mahon numai
de o cāpitura provisoria, său de o ponéva,
sub carea ei se pote lucra pentru Chambordul
loru, mereu continuara a intrigă si a
subsepă autoritatea presiedintelui Republi-
cei, astfelui neliniscindu spiritele cetatiene-
loru patriei si alarmandu mereu lumea.

Indesiertu guverniulu la tōte ocasiunile
a incercat a desavuă acēsta intrigă, căci
n'a folositu, pona candu la urma trebui insu-
sus Mac-Mahon să pasăsească pre ſena. Acē-
sta o fece in 4 fauru cu ocasiunea cercetării
tribunalului comercial din Paris, unde la
salutarea presiedintelui si la atingerea prin
acel'a a neliniscirei publice, pentru fainele
ce se respondescu si prin cari spiritele nu se
lasa a veni la unu adepostu si a si cauta cu
tincela de interesele cetatienești, de econo-
mia, industria si comerciu, si astfelui a pro-

gresă. — Mat-Mahon respusese cu tōta ape-
sarea cuventului, cumca: *poterea in manele
sale pe cei siepte ani, este neinstrainabilmente
despusă si elu este oterită a o aperă in contra
ori căruia s'ar incercă să o altere die, fiindu
armafa intrăga cu densulu.*

Acēsta respicare resoluta a consternatul
pre roialisti, dar ei — in locu să se asiedie, cauta
totu feliu de apucature spre a agita in contra
presiedintelui Republicei, despre care —
asiă se vede, că si tieneau cumca are să li
fie o unealtă orba!

Dupa scirile mai noue, Mac-Mahon se
pregatese a face unele excursiuni prin de-
partamente, si se dă cu socotél'a, că este chiar
pentru d'a se pune in nemediloca atingere
cu poporul si d'a desavuă intrigile neodich-
nitilor de legitimisti.

Din tōte acestea se vede, că pre candu
Republicantii, cei ce n'au votatul pentru se-
tenatulu lui Mac-Mahon, din consideratiuni
de patriotismu tacu si se acomoda im-
prejurărilelor, — revolutionarilor monarchisti
nemică nu li e sacru, si tōte le in cérca, pen-
tru de a apucă iute tiér'a pre man'a loru! —

Deputatii nationali in Dietă Ungariei —

*facia de crisia politica si incercările de a
o delatură prin reforme in sistema.*

Am arestatu la rondulu nostru, că
causă calamitatiloru comune si a crisei
nascute din acestea — tōta lumea o re-
cunoșce a fi — sistem'a politica gresita
a domnilor magiari, de siepte ani la
potere.

Si aceea am spus la timpulu seu,
că — multu amintită comisiune de 21, in
carea siedu primii corifei ai partitelor
din Dieta, are problemă d'a examină
sistem'a politica si administratiionale, si
d'a face propunerii pentru reformarea ei,
precătu s'ar afă de lipsa — spre delatura-
rea defeptelor său gresieleloru, ce au
produsu crisia si amenintia tiér'a cu
perire!

Si aceea am demonstrat la tōta
ocasiunea, că nici o cestiune dintre cele
mari si vitali ale tierei si popóralor —
nu se afă in mai rea si chiar miserabile
stare, decătu a nationalitatiloru; — mă-
car că prin acēsta se conditiună pro-
gresulu si desvoltarea, si asiă dara *essi-
tintă si bunastarea, pacea si fericirea
majorității popóralor din tiéra.*

In fine si aceea am notatul că, cu
ocasiunea emiterii comisiunile de 21, de
acestu mare adeveru si interesu nu s'a
tienutu contu — nici la alegerea mem-
brilor, nici la formularea instructiunii
pentru acea comisiune.

Astfelui conscientă chiamarei si
detorintiei loru a indemnătul pre depu-
tatii nationali, a se ocupă de acēsta se-
riosa cestiune, si ei, — pucini căti se aflau
aci — s'au ocupat de ea cu tōta serio-
itatea, desbatend'o in clubulu loru in trei
siedintie, din tōte cugetabilile puncturi
de vedere, si — după ce ei in contie-
gere comuna au statoritu unu modu său
programa de pasire, precum amintiramu
in nrulu penultimu — cu buna credin-
ția se adresara si cătra dd. deputati, ce
se dicu si ei *nationali*, dar siedu in par-
tea guverniului, comunicandu-li planulu
si intentiunea si motivele, si roganu-i, —
ca să springesca si ei lucrul, pentru ca
— pe de o parte pasulu să devină mai
eficace, pre de altă — pentru ca si ei se
corespunda o data promisiunei date ale-
getorilor loru in privintă causei na-
tionali.

La invitarea ce li s'a facutu, sam-
bată trecuta s'au infaciatu in clubulu
nationalu dintre domnii deákisti ai no-

Prenumeratiuni se facu la toti dd. core-
spundinti ai nostri, si de a dreptulu la Ro-
ductiune Stationsgasse Nr. 1, unde
sunt a adresa si corespondintile, ce pr-
ivesc Redactiunea, administratiunea si
admitură; căte vor fi nefrancate, nu se vor
primi, era cele anonime nu se vor publica

Pentru anunțe si alte comunicatiuni de
interesu privat — se raspunde căte 7 cr.
pe linia; repetările se facu cu pretiu sca-
zutu. Pretiu timbrului căte 80 cr. pen-
tru una data se antcipa.

scri: *Iurta, Petricu, Besanu, Bogdanu,*
cări — după o explicație si discuție
generale a cestiunii, si după ce li se spu-
se frătiesc si limpede, că deputatii na-
tionali opositionali, pre cătu fratii din
drept'a ar afă cu cale, intru interesulu
causei a propune vr'o altă șresi-care
pasire mai bună, bucuriosu li lasa loru
iniciativă, numai să se faca, — ei cerura
să li se lase timpu de căte-va dile pen-
tru pregeutare intre sine, — cea-ce din
tōta animă se incuviintă. Resultatul
fă, că după cinci dile, in numele domni-
loru deputati romani deákisti se dechia-
ră in scrisu, cumca acei domni pre-
cătu timpu tiene la domnii magiari iri-
tatiunea in contra causei nationale, si
pre cătu timpu nu este prevedere de ceva
succesu, macar să numai in parte, nu astă-
cu cale a face, si nu sunt plecati a spri-
ginii nici unu pasu in caușa nationale!

Astfelui pricependu deputati na-
tionali opositionali, că colegii loru din
drept'a asia si-cuprindu chiamarea si
detorintă a nationale, ca — numai atunci
să intreprindă ceva intru interesulu cau-
sei nationale, candu vor avea convictiunea
că — nu vor supera pre domnii magiari
de la potere, ci ii vor astă plecati a face
concesiuni, — o condiție sinamagită-
ria si nedemna de rol'a unui deputat alu
poporului: s'au vedutu si astă data lipsiti
de ajutoriul conlucrării comune cu fra-
tii loru din drept'a, intru interesulu sa-
crei cause, si asiă dara de nou avisati, a
lucruri si sanguri de sine, prin ca — firesc
că intreprinderile si stăruirile loru din
capulu locului devinu tare reduse in ef-
ficacitate — si astfelui slabite, in locu d'ă fi
intarite din partea domnilor deputati
ai nostri deákisti, adeverindu-se ca nici
o data — pre cătu de durerosu, pre
atatu de eclatantminte — sentintă a ce
noi de multe ori am pronuntat-o, cumca
deputatii romani din tabără guvernă-
lui, după pusetiunea loru in Dieta, po-
na să ajunga a face, a lucră ceva pentru
popor, ei negativminte lucră totu in con-
tra poporului, si pentru domnii magiari
de la potere!

Acēsta, este natură si consecintă a
ingagiamentului loru cu cei de la potere!

Deputatii nationali opositionali
*in siedintă de astăzi, sambata in 2/14
fauru 1874, prin colegiul loru Sigismund
du Borlea, intru interesulu patrioticu
al popóralor nemagiare din tiéra, pro-
pusera următoriul*

**Proiectu de resolutiune,
pentru completarea problemei comisiunii
de 21.**

Dupa ce on. Casa representativa, cu
decisiunea din 22 decembrie 1873, sub nr
2768, emise din sinulu seu o comisiune de 21
membru cu asia insarcinare, ca aceea, in co'n-
tielegere cu Ministeriul — să examineze:
ce felu de măsuri si reforme radicali ar fi
de lipsa spre acelu scopu, ca să se pote medi-
loaf regularea finantelor si echilibriu in
bugetul de statu; — fiindu aceea comisiune
cu ocale avisata, ca după ferile de cratiună
in data să se intrunescă si să se facă reportul
catra Casa — in astfelui de timpu, in cătu mi-
nisteriul, măsurile propuse prin acel'a inca
sub acēsta sesiune să se pote lua in considera-
re si se pote declară naintea Casei că: ce
felu de proiecte speciali de legi, său de me-
suri administrative crede a potă face pe
temeiulu propunerilor cemisunali? —

Dar fiindu că regularea tuturor rama-
rilor de administratiune publică, prin ur-
mare si a causei de justitie si de cultura, are
asupra trebuintelor de statu, si in legatura

cu acésta — asupra trebuinților de introducere a echilibriului în bugetul statului — din punctul de vedere atât al puinerii în lucrare, cău mai vertosu alu finanțelor — decisiva influență; și

considerandu că, limbă este unu element esential, unu medilitoriu, ba chiar inaintatoriu alu administratiunei publice, si asia — tienendu in vedere acca assioma a constitutionalismului si a adeveratei democrații, dupa care potestatea de statu este pentru poporu, si functionarii publici sunt pentru locuitorii tierei, — urma de sine, cumea o administratiune buna cere, ma chiar pretinde cu imperiositate, că — mai vertosu in atingerile oficiali nemidilociți eu poporulu, organele de statu sè-si indeplină agendele oficialui in limbă poporatiunei concerninti;

considerandu că, din partea comunitățiloru, corporatiuniloru si cetățeniloru de naționalitate si limba nemagiara, de atâta cră dejă s'au redicatu plansori momentosé si intemeiate pentru marile defekte, precum si pentru neesecutarea si chiar neesecutabilitatea articolului 44 din 1868, despre egală in dreptatire nationale, incătu in Ungaria si Transilvania nemultiamirea comuna a poporiloru nemagiare s'a manifestatu int'ro forma generale si spre tota intemplarea demna de atentiu;

considerandu că, sati facerea si multumirea naționalitățiloru nemagiare in atins'a directiune — este o condițiune si unu postulatu fundamental pentru existenția patriei comune si ascurarea vădiei ei, procum si pentru sustinerea libertății constitutionali, care condițiune recunoscuta si implinita, in resultatu seu finale ar urea in modu insemnat plectarea spre sacrificia in toti cetățenii statului, prin ce cu atât mai usioru s'ar ajunge restituirea echilibriului in bugetu;

considerandu mai departe, că si imprejurarea, cumea confiniu militare ungurescă intr'aceea s'a redatu patriei mame, cea-ce cu atât mai de lipsa si mai neamenabila face revisiunea legii custătorie pentru naționalitate, de o're ce pre de o parte reprezentantii acestui tienutu n'au participat la crearea acelei legi, pre candu aceea taia afundu si in referintele acestui tienutu; de alta parte — pentru că in acele părți aplicarea legii pentru limbe intempina diferite greutăți, si pedece, cari numai prin perfectionarea, respective largirea acelei legi se potu delatură;

in fine considerandu si acea imprejurare faptică, că pre cum ne-am convins din publicatele pona acumă consultatiuni — atât ale comisiunei de 21, cău si ale subcomisiunei de 9 emisa de aceea, la deliberarea acelora mesure si reforme, ce stau in strinsa legatura cu cestiunea de naționalitate, resp. de limba, pona acumă de feliu nu s'a atinsu, aceste interese, si prin urmar că conditiunile de impaciuire si satisfacere pe calea legalatiunei si administratiunei — a poporatiunilor de naționalitate nemagiara ale patriei pona acumă defeliu nu s'au adus in combiatiune si nici nu este sperantia că se vor aduce de aci nainte, —

subscrisii reprezentanti ai poporului recomenda, ca onorabil'a Casa sè binevoiésca a decide cumea :

Comisiunea de 21, emisa de aceasta Casa din siedintă sa de la 29 decembrie anulu trecutu, in modu suplinitoru sè se avisedie, a se nisui — in contielegere cu ministeriul, de aci incolia, ca essaminandu cu de amenuțu conditiunile de impaciuire si multiamire a poporatiunei nemagiare din patria, in privită naționalitate, limbei si culturii comune a ei, si sistemiside dispusetiunile cuvenite despre mesur'a si modulu, in care ar fi a se consideră si realisă acelea, si prin urmare si in acestu meritu sè subșterna reportu detaliatua naintea Casei."

Datu in Budapest, 14 iauru 1874.

Sig. Borlea, mp. reprezentante; — Aless. Mocioni, mp; — Part. Cosma, mp; Mircea Stănescu mp; Aless. Trifună mp; — Svetozar Mileticiu — mp; — Ant. Mocioni, mp; — Laz. Kostics mp; V. Babesiu, mp; Aless. Rotaru, mp;

Kossuth si connatiunalii se de la potere.

Cu datulu de 4 iauru a. c. marele agitator din Turinu, fostulu la 1848/9 dictatore alu Ungariei, L. Kossuth, intr'o epistola contra Ios. Madardisz — asupra calamitatii finan-

tiarie din patria nostra unguresca, se pronuncia curatul si respicatu, că — domnii nostri de la potere, de candu cu pactulu dualisticu, sunt ca si *cei din betia cu deliriu tremente*, cari ar pofti vindecare, insa de betia nu vor a se lasă!

Intr'adeveru — asiā este; mai nimeritul nime nu ii-a potutu asoménă pre acesti omeni retaciti si peccatosi! Insă — nu intr'aceea se cuprind beti'a cea rea a loru, că s'au impreunat cu némtiulu, facendu-se sluge, căte o data chiar calăii aceluia; acesta este numai butea său ciutura cu tuiuca dracului; reulu celu mare e, că — in orb'a deliriu loru, si spargu si derima ei insisi capulu si cas'a, conditiunile de existenția cu onore, cele mai necesari garantie pentru unu viitoru alu loru si alu patriei comune, in contra tuturoru regulelor logicei si moralei, vatemandu de mōrte pre nationalitate, pre majoritatea populorului tierei, pre acel frati si soci ai populului magiaru, cari de aprōpe 1000 de ani, la tota ocasiunea, in cele mai grele pericole — cu sangele, cu avearea si cu vieti'a au contrabuitu la aperarea si sustinerea frumoselor tieri de sub corona sautului *Stefanu*.

Se svercolese domnii magiari in susu si in diosu, apesati de cumpăt'a greutate a gresieleloru si retaciriloru loru de sipte ani si a calamitatii, tramise de ceriu asupra loru; dar — in fine, la reconoscerea marelui adeveru — inca nu-si vinu! Marele loru barbatu *Kossuth* — li spune, că sunt cuprinsi de *deliriu tremente*, — dar nici elu nu cutădia a li descoperi, că — proprio unde jace reulu celu mare! Ora pana candu totu asiā?

Despre stipendiale scolestice la noi"

serie mam'a „Gazeta Tr.“ din Brasovu unu articlu, carele tocmai astadi, candu aceasta cestiune, din punctul de vedere alu experientelor practice, facute in anii din urma, in luptă nostra politica-natională, pretotindeniā este obiectul celor mai serioze discusiuni, — merita tota atentiunea; din care causa ne grabim a-lu reproduce si intregi prin pucine aduse din a nostra parte, pre cari spre distinctiune le vom inchide in parentese.

Amintitulu articlu suna asiā: „Suntemu invitati din unele părți, ca să publicăm unu conspectu alu asia numitei loru stipendie, să cumu se dieu pe airia, „burse“, si alte ajutorii, cari se dau in dilele noastre scolarilor si studentilor de naționalitate romanescă din Transilvania si din părțile Ungariei, locuite de romani.

Cunoscemu ratiunile, pentru cari ni se cere unu asemenea conspectu, si le scim apriția dupa cum merita, ni pare inse reu, că nici ocupatiunile, nici positiunea nostra aici, unde ne aflam, nu ni permitu a dă vre unu responsu indestulitoru, ba nici mică aprosimativu Cu tota acestea — vomu spune atâtă cău scimu.

Ni se mai cere, ca să facem o'resi care comparatiune in aceasta materia intre cea ce fusese pana in 1848, si ce este in dilele noastre. Acésta s'ar poté ceva mai usioru, de si nu essactu.

Incepema dăr din trecutu, si inca dupa dis'a besericaniloru: „Ecclesia praecedet.“

La Blasius se tineau 52 clerici, primiti in seminariu, dela facultatea filosofica, unii si dela cea juridica. Acestora li se dă pe cursu de cete patru ani — locuintia, căte două feliuri de bucate do 2 ori pe dia cu pâne buna si multa, ca să li ajunga si la dejunul de 2 ori in septembra căte 3 bucate si căte o litra de vinu; — 1 reverenda, 1 parochia de incalzimente, cărti pentru studiu.

Totu acolo, la 200 de scolari din clasele primare si diu gimnasiu, cum si dola facultatea filosofica, se dă la cei cu calculi buni si portare buna — căte două panisiori pe dia.

Totu dela Blasius se tramitea căte doi clerici la seminarulu dela *Sant'a Barbara* in Viena; doi studenti in convictulu nobilitoru dela Clusiu; alti doi (său chiar patru?) in seminarulu celu miserabile de studenti totu la Clusiu, unde studentii erau tienuti cu bucate reie. —

Dupace fericitulu Dr. Ramontiai a facutu fundatiunea de circa 54 mii fl. in mon. conv. in favoarea tenerimiei romane de ambole confesiuni, Capitululu din Blasius a inceputu să dăr burse din venitulu aceluui fondu,

inse intre lupte forte grele; pentru că Guvernul si Cancellari a curioi pretindea, că din acelo burse să participe si teneri de unguri si de sasi, dăr — fara ca să vră a sci de reciprocitate.

Pe langa acestea, episcopulu si canonicii mai ajutau pe unii teneri pe la scole; dăr acele ajutorii cine să le scia, căci cea-co facea drépt'a, raru scia stang'a!

Dela Sibiu se tramiteau căte doi clerici (totu la *Sant'a Barbara* in Viena, carii apoi intră in cleru si i era sprea onore; pre cum au fostu: *Georgie Lazăr*, *Eusebiu*, teologul *Moga*, *Badila*, *Panoviciu*, *Absolon*, *P. Germanu*, *Popasu*, *Hanea*, *Tipăriu*, *Pantazi*, *Popea*, si altii, ale căroru nume nu ni vinu amonte. —

Alte subvențiuni si burse, cari să se fiu datu dela Sibiu studentiloru, nu ne sunt cunoscute, dar din fii si nepoti au esită cătiva omeni cum se eade; er' *Aronu Budai*, secretariu in pensiune, column'a episcopiei, patronul tenerimiei, a incuragiato pe multi teneri, dintre carii unu *Iacobu Bologa* si unu *Ilie Macellariu*, unu *Brote*, unu *Pinciu* etc. au ajunsu cum au meritatu, — fal'a sibienilor si a tuturor.

In Brasovu incepusera negotiatorii pe la 1834 să dăr una modesta subvențiune de căte 80 - 160 fl. la căte unu juristu. Incepputul se facuse cu *Ioanu Branu*, si s'a continuat pana la *Ioanu Puscaru*, (1845-47.)

Săceleniloru (Siepte sate) li a datu primulu exemplu si pintenu *Oprea Circa*, care a tenu si fetele si părinții pe la scole, intre sacrați fără simtire, pana ce ajunsese ca să-si vendia si calul de sub sica. *Lauda si gloria numelui meu!* Pre Circa l'au imitată cătiva preoți si mireni, cum: *Vorza*, *Popea*, *Gastanu*, *Pantiu* s. a.

De alta parte, fericitulu *Nicolae Baiulu*, siu alu fostului odiniora protopopu *Baiulu* din *Zernesci*, luă de acoliă, din *Branu*, *Vladeni*, Brasovu căte unu caru de băiatii si-i dusea la *Blasius*, unde ii presentă la episcopu si la canonici, cărora li dicea: „*Dati-le si acestora* — (si le dă) *pane*, că să ei sunt romani, să esse si din acestia secretari, capitani, majori, episcopi Asia'sa si intemplatu.

In comitate unu protopopu *Piposiu* dela Houdolu, unu *Pop'a Ioanu* dela Petridu, s. a. facura totu ea *Circa*. Dăr' unde era perspectivele de atunci a le tenerimiei? Inveță căci mai multi, fara ca să-si prevădă vocațiunea pe venitoriu, nici macaru ca prin sit'a cea mai desă. Multi parenti protestau la profesori si docenti, ca să nu procorescă pe *Nitia* si *Mitricea* alu loru in latinescă, „că n'au să se facă domni, si nici chiaru popi; că de popi ajungu fețiorii de popa, ba și aceia sunt pre multi.“

(In Ungaria — pre pucinu s'a auditu de ceva stipendie la romani. Cele mai d'antați ajutorii despre cari scia si provestia jumea, erau cele facute, de episcopulu *Vulcanu*, din Oradea-mare, anume pentru clerici si pentru studintii seraci de la gimnasiulu din *Beiusiu*.

La anulu 1837, fiindu alesu *Stancoviciu* archiepiscopu si metropolitu in Carlovetti, in bucuria sa a promis a legeatorilor, că va creia 20 de stipendie pentru studinti si raci, de o potriva pentru scriitori si pentru romani. A si creiatu; insă — pre cătu ni este nouă cunoscute, la romani n'a impartit de cătu 3 sau 4, si — de feliu n'a incuragiato pre studintii romani de distinctiune — De alte ajutorii si endiarie n'am mai auditu.)

Cam asiā am statu pana la anulu 1848/9, si asiā ne-a gasitul epochă nouă. Au venit apoi nemtii cu potestatea loru discretionaria, insă — cu tota defectele, totu mai prudinte de diece ori, ca cei batjocuriti astăzi in *Carloviț*, in *Oradea* si *Brăila*, aici, in *Caransebeș* si *Mediaș* — inca au datu in totu anulu ajutorii, si chiar căte unulu si dōue stipendia regulata studinti seraci alesi.)

Fondurile fostului regimentu I confinariu, meritate cu sange, salvate si recăstigate cu nespusa greutate. Si ale fostului regimentu II, in *Năsăudu*. —

Multime de alte colete din casu in casu.

Cine scie mai altele, să complinesca acestu registru cu impărtășiri speciale.

Facia cu acesto sacrificia, are locu întrebarea: *Pana la ce măsură a meritatu tenerimiei noastre acestea și alte sacrificii considerabile?*

Opiniunile in acestu punctu sunt diverse, si ele merita, ca să fie analizate mai deaproape.

Mam'a „Gazeta“ incheia promisiuenda cumea va reveni la aceasta cestiune. Noi din nouă parte nu (potemu, decătu s-o) incurajăm si urmăram pre acesta cale; căci recunoștem că cestiunea este de forte mare importanță si — insemnându, cumca desprejed si nouă din diferite părți ni s'au facut de multe ori cele mai grave reflecții si provocări; trebuie să concedem inso, că antaietatea opiniuniei compete mamei din Brasovu, care mai de multu a inceputu a se ocupă cu atenținea cuvenita de acestu obiectu. —

la dispositiune, pe atâtă, pre cătu n'a facut altu popor de condițiunea lui. Aici inse ne este vorba numai despre burse său stiendia.

Cu care să incepem mai antaiu? Fă cu ori care.

Bursele *ramantiane* s'au inmultit, pentru că au crescut capitalul prin buna economia catre 100 de mi.

Asociatiunea transilvana imparte burse, subvențiuni si premii intre 3 si 4 mii fl. pe anu.

Sibiu imparte pana la 8000 fl. Si totu Sibiu are institutu frumosu teologicu si pedagogicu, creatu din pungile nativelor, (si din subvențiunea statului.)

Ilustră si multu generoșa familia Mocioni imparte pe fie-care anu căteva mi. (Dela 1861, si respective inca de la 1859, astăsta familia a ajutat peste 100 teneri seraci, in unii ani sacrificandu pana la 4000.)

(Dar inca mai nainte, cam pe la 1854 a succesa romanilor a revindică diumetate din stipendielo fondului dedicat spre acestu scopu de macedoneanul *Balla*, care diumetata astăzi facu — siepte burse, de la 60 fl. pana la 120 fl. in conv.)

Acum cătăva ani in *Lugosiu* cuviosi vedova *Alessandrovicin*, testă întrăga aversa, de aprōpe 50,000 fl. crescerei naționale, a nume pentru unu institutu de fete si pentru stipendia. Deja cinci stipendia de căte 100 fl. se dau prin concursu.)

(In Aradu vedova Birta — asemenea prin diata — a testat pana pentru 12 stipendia bune; dar realizare nu se intenționează destulu prin cei chiamati.)

Vine apoi măretiulu fondu Emanuil Gozdu, cu bursele sale cele numerosé, cari din anu in anu crescute.

Fondurile Alexandru St. Siulatu se vor deschide ca mane, si vor reversa beneficiile loru ajutorie.

Societatea „Transilvania“ din București, dela căte 4—5 burse dela 100 pana la 200 galbini, pentru teneri eminenti de aceia, cari voiescă a studiat mai alesu la Paris, Bruxelles si in Italia.

Mai adaugem modestele fonduri *Micu si Sima*, totu de burse, care stau sub administrațiunea Blasiusului, ca si celu *Bobianu*.

Fundatiunea *Nedelcu* dela *Lugosiu* (NB! Va intra in vietă dupa mōrtea fondatorilor.)

Cele 2—3 burse de căte 500 fl. cari se dau din fondurile scoleloru dela *Brasovu*.

Să nu uităma nici de fondulu provisoriu, ce se adunase prin colecte in Sibiu in favoarea teneriloru dela facultatea juridică.

Colecte facute spre același scopu in comitatele Clusiu, Turda, Doboca intre anii 1861—65. (Totu pre atunci multe asemenea in Banatu. Apoi si episcopii *Ivacovicin* si *Aradu* si mai tardiu *Popasu* din Caransebeșiu — inca au datu in totu anulu ajutorie, si chiar căte unulu si dōue stipendia regulata studinti seraci alesi.)

Fondurile fostului regimentu I confinariu, meritate cu sange, salvate si recăstigate cu nespusa greutate. Si ale fostului regimentu II, in *Năsăudu*. —

Multime de alte colete din casu in casu.

Cine scie mai altele, să complinesca acestu registru cu impărtășiri speciale.

regresului său regresului taceri pre calea voltarei materiale; căci în fine — n' am datu nici o data din vedere *realul*, adeca de adevăr, că — propriaminte totă adaintele omenesci, ori cătu de *abstracte*, *justice*, *morală* și *spirituală* ar fi ele, în urmatoru totu revinu, ca să nu dicemur — atientescu — de căci nu ea de scopu, sicur ca de base ale essis *invieri* omenesci — *solutiunea* și *perfeptiunea materială*, *fisica*. De căci o data nu este cugetabile spiritulu a corpului, poterea foră *materie*, de căci numai ea impreuna, în buna armonia, facu ea lume, și pre omu — omu; apoi este de naturalu, că — *perfeptiunea*, *nobilitatea* și *realitatea se conditiună reciprocamente prin fizica materială*, și că aci propriaminte, unu intelectu si moralu *ecilibru*, in afara sustinerca acclua — se cuprinde, plen'a victii, *fericirea omenescă* pre acesta.

Acăstă să ni insemmănu bine toti noi, ne am apucat seriosu do lupta grea tru emanciparca, perfeptiunarea si — dura *fericirea unei părți a omeninăi*, ce se poporu si „*natiune romana*“.

Totă cătă facemu noi, intréga străuină nostra — e pentru dă lumină acostu poru, ca să si conoscu *puzetinea*, să-si spora poterile fisice, psichice si morali, și — in dă remană lipitura straină, mereu să mă elu insusit alu seu, ca membru *constitu* in corpulu celu mare alu omenimai, ér nu petecu in trentie'e ei, precum despotii si tăi straini, dupa experientia trecutului — tu a-lu face si tiené.

De aceea noi — pururiă ne interesămă cătu ni stă in potere — si de *partea materială* — atâtă la noi cătu si la vecinii si ste-nostrii, prin a căroru peccate, standu ei in mea nostra, de comunu retele se descarcă pra nostra, si ne isbescu pre noi, ca pre mai slabii — mai aspru.

Acestea premintandu, in cătu pentru trarea situatiunei noastre finantiarie si nomice, avemu să spunem si să aremănu resumatu, cele ce in cursul anului 1873, indicamente pasu de pasu le-am constatat.

Statul ni-a devenit passivu, si intrunu, carele intrece pe alu ori-cărei alte din Europa, adeca pona si pre alu Turciei si Spaniei; fiindu, că mai multu de a trei'a parte a trebuintelor suntemu sitati a o acoperi prin imprumuturi! Reu, rai si amaru de aceea comuna si societate cărei *absolute trebuinte*, intr'o mo-stătu de mare nu se potu acoperi prin cetele ei! Ruin'a, bancrutarea e neevi-ble.

Apoi — dorere — in astfelu de statu, mai pentru că este reu chivernisit si penca trebue să fortifico poterile poporului tribuante peste măsura, sörtea statului, *la lips'a si deficitulu* — se comunica si ceteriloru sei! Astfelu *lips'a si nevoi a devine* *mare*. Calamitatea publica — cuprinde toti si este amaru sentita tuturor! Ér mai intomplă si unu anu reu, său chiar si-trei dup'o lalta, cu recolte slabe, pre-noi o patirămu in părțile monarhiei de stepanirea magiara, — apoi atunci *ruin'a* *mare devine la culme*, si ea — prin legea reciprocitate, provoca si pre cea politica.

Această ni este situatiunea, si inca agră prin *hasardulu nefericit*, prin coticari-cumplitu sfruntate prin „*Krachulu*“ de la ea, carele fece de — catra *lips'a si seraci* a una, se adause consecintimente *devolvarea* *loru valorilor de chârtia*; d'alta parte pre-ile articelor de nutrementu, din cauza oteloru slabe si lipsi de concurintia se-rii infriociat! — Dovedi si resultate, pre cătu de fatali, pre atâtă de eclatanti seraciei comune! — Astfelu se sgudui ameliora increderea — publica si privata, paru creditul peste totu.

Astmodu s'a intemplatu de am ajunsu, in economii nationali ni tacsédia caderea xiloru reali si imaginari, său de speculație in monarchia intréga — numai in dă espiratu 1873 — la colosalea cifra de unii si de *patru miliarde de florini*, adeca atâtă, cătu a fost mai intréga daună amici in resbelulu de la 1870, celu mai ampliu si nefericit sub soro!

Numai burs'a si-calcula perderile valo-ru la *unu miliardu si diumatate*; ér scade-priuiriiloru realitătilor si venitelor, xilosu in Ungaria si părțile ei, de sicură

facu inca mai multu. Si cum nu, candu — numai pretiurile caselor si locurilor din capitala Budapest si teritoriul ei, d'unu anu si diumatate au scadiutu cu 20, pan' la 50 si mai multe procente; in cătu, sine acum unu anu pretiuria intréga avea nemiscatòria a capitalei unguresci — buna ora la 500 de milioane, astazi numai gasesce de cătu — dora 300 de milioane!

Si astfelui fiindu, nu ne vom mira, că valorile hărtielor, dupa bas'a reale a loru, in asemenea proporțiune a scadiutu — asiă — in cătu unele au devenit chiar foră nici unu pretiu!

Noi la rondulu nostru am arestatu acelă bance din Viena, ale căroru actiuni se valo-rău cu 2, 3, 4 si 5 sute florini, si caru după „*Krachulu*“ de la bursa scadiura atâtă de infriociat, incătu unele nu astau cumpăratori cu nici unu pretiu.

Dar si aici in Budapest a veniu asemenea casuri, asiă d. e. *Actionile drumului ferat* *ungurescu-orientale*, despre care se facă atâtă vorbă in dilele trecute, la incepulum anului 1873 erau notate cu 131 fl.; ér de la maiu inebet — n'au nici unu pretiu. Asiă mai departe *actionile bancei municipale unguresci*, caru la incepulum anului 1873 aveau cursul de 90 fl; pan' la 31 dec.alu acelui anu au scadiutu la 17 fl! Chiar *actionile bancei industr. ung.* hărtii dintre cele mai solide si cautate scapatară in decursulu anului 1873, de la 740 fl. la 420 fl; adeca cu 320 fl! — Insesi cele mai bune si cautate dintre totă hărtiele industriali, *actionile primei casse parsimoniali din patria*, precum sunt cele — pare-ni-se 102 din fundatiunea lui Gozsdu, in decursulu pozitului anu 1873 a scadiutu de la cursulu de 3300 fl la 2350, adeca cu 950 fl.

Mai pucinu au suferit hărtiele de statu, alu căroru cursu prin maiestria sa sciutu conservă binisoru, in cătu perderile nu se urca mai susu de 2—5 procente. De asemenea nu sa ureatu mai nemicu agiulu aurului si argintului, adeca nu s'au scumpit monetele sunatōrie. Multi esplica acăstă de acolo, căci vor a sci, cumca prussacii din millardele jă-fuite de la Francia — au adus multu aurul la noi, cumpărându hărtii de statu, cu rente grase. Astfelui pe de o parte au apesat agiulu monetelor sunatōrie, pe de altă au ridicat, său celu pucinu sustinutu intru cătu-va pretiulu hărtielor de statu.

Destulu că — pucine, pré pucine intre prinderi au remas in tiéra — foră grele sguduiri si si perderi. Intre acesto pucine — este, pre cum cu bucuria notămu aici — „*Albină*“ nostra din Sibiu, carea — sub pré intelectă si scrupulosă conducere a pre-siedintelui consiliului seu administrativu, a dl. Dr. Alless. Mocioni, si a directorului seu *Visionon Romani*, in timpulu pericolului mai bine si-a marginuit daravurile, realizandu căsiga mai pucinu, de cătu ca să se fie espusu pericolului de a-si hasardă viitorulu.

Bélină, ianuarie 1874.

(*Absurditate si falsitate*.) Pentru orientarea acelorui dl. invetiatori caru ar competă la statiunile invetatoresci din *Grosu si Mocirlă*, comitatul Bihorului, me astu indetoratul cu consemintositate a li declară ea de informatiune fidela, cumca: in Grosu pana acuma 11 orgii de lemn s'au acordat numai pe chartia, ér ca fostii invetatori să siu pututu si capetă vr'o data — nu 11, ci două orgie de lemn, — Dómne fereșe!

Din deputatulu acordat in naturalie numai cu multu necasu si multa neplacere se pote incasă cătu — ceva, dar nici candu intréga competitintă dupa obligatoriuu cursualu!

In *Mocirlă* este publicata in concursu si o gradina de legumi, precandu atare nu essite de felu. — De asemenea in locu de cele 8 orgie de lemn pontru incalditu, se capeta ca si in *Grosu*, *Bélină*, *Tagader*, *T. Carandu*, etc. etc. cătu pucine carutie de erengi; parte mare verdi, parte crăci putrede.

Deci ar fi fără de dorit u ca aceea ce se dă pe hărtia, să se si deo într'aleveru, respective incasidie regulat, — pentru ea invetatorii să nu fie consinti si a-si paresi orele de prelegere pentru dă ambălu cu saculu si cu vîntul in persoana spre a-si incassă miseră lefa mai alesu in naturalie. Numai dupa ce acăstă s'ar regulă, apoi să se publico concursele! Rogu pro venerabilulu Consistoriu: să indure de betii docinti din poporu, si intorecanndu-si

privirea spre cele aduse mai susu, să nu con-ceda falsitatea său promisiuni foră realitate in concurse!

P. Gavrilă,
inventiatoriu.

Lugosiu, 1/13 ianuarie 1874.

In nrulu 2. alu „*Albină*“ din a. c. s'a fost publicatu o corespondintia de langa *Lugosiu* sub initialulu S. cu plansori si acu-sări in contra conductorilor diecesei de Caransebesiu.

In nrulu 7. apoi alu acestei foi vine dlu B. cu o falca'n ceriu, cu un'a 'n pamentu, si in locu d'a combate si infrange acusările cu-prinse in respectiv'a corespondintia, se apucă — „*hodoroseu-troscu*“ de mine, tienendu un'a, că eu si numai eu asi si autorulu tuturor coloru ce se scriu din părțile acestea in contra dumnilor, *a sanctilor si neviabilitilor* din Caransebesiu.

Me numesce d'a dreptulu nelogicu, cutesatoriu, remas in derertru in cultur'a sociale, individu predominant de patim'a urei si a du-simantie; me amenintia cu tribunale etc. etc.

Óre, dle B. dupa care logica, si pre bas'a cărei regule de cultura sociala Te-ai aflatu in dreptatitul a Te apucă anumitul de G. Grozescu pentru a tacurile scrise de unu óresi care S. ? Ce ai Dta cu mine? Ce-Ti pasa — pesto totu Dta, că *Danu* său *Brana* este autorulu corespondintelor ce nu vi vinu la socotela? Infrangeti eu date positive si cu argumente legali plansorile si acusările redicate in contra ve si — *punctum*. Publicul pe astfelui de teme de sicuru vi va dă dreptu, de căci firesc — va astă, că si saptele său portarea vi corespundu.

De altintrele a nu m'a indignat u de astfelui pasirea Dta, dle B. in publicitate, d'a dreptulu in contra mea. Seu eu, dar sciu si altii, că Dta Te interesedi si chiar cu predilectiune de persón'a mea.

M'a suprinsu si indignat u insa admoni-tiunea ce-mi adresedi cu o cutesare órbă, ca adeca să-mi acoperu si eu facă, să-mi plangu peccatele mele si să me ciesc.

Óre, dle B. in ce privintia si in cătu sum eu peccatosu? Sum eu dora complice la nascari abusuri, nelegalităti, comise pre terenul bisericescu, scolariu si administratiunalu. Său dora am peccate natiunali? Său am vitie condamnabili sociali? — Martori-mi sunt toti căti me cunoscu, că la d'astea nu me pricepu, că slabitionile omenesci — nu mi sunt tocma d'asta natura.

Dreptu aceea dle B. pana candu nu vei areta si dovedit, că in adeveru u si peccate, pana atuaci Ti-aninu de grumadu o tablitia cu inscriptiunea: „*Amenintia, dei i fric!*“

Mi-ai aruncat manușa; eu am radiat-o. Sum gata a dă peptu si a mesură cu Dta ori unde si ori candu. Încercările d'a me intimidă — sunt ridiculoșe, si — nu me potu abate nici pre unu momentu de la principiile si convictionile mele, nici nu me potu face, să inchidu ochii naintea faptelor.

Atâtă este trăba mea personala. Cele-lalte sunt trăba corespondintului S. carele — pre cătu va astă demnu, nu Ti va denegă nici din a sa parte responsulu cuvenitul.

G. Grozescu, m. p.
practic. de adv. si dep.
sinodalu.

Portretul lui Avramu Iancu, *Eroului martiru național*.

De cinci dilo ni s'a anunțat u din Viena cumea ni s'a speditu in prim'a editiune de 1500 exemplari, pre caru cătu le vom primi, in data vom incepe cu tramitarea cătu dd. prenumeranti ai nostri, si cătu toti căti ni s'au insinuatu specialmente.

Dupa exemplariale de proba ce am primut, portretul este nimerit de minune, infaciștia pre martiru chiar cum a fost si cu subscrierea fac-simile a manei sale proprie, dupa unu documentu originalu, ce a binevoit u a ni tramite dlu advocatul *Secula* din Baia-de-Crisi.

Anunțam ouorabilul publ. u, că — ni va si a nevoia, pontru spesele transportului cu ascurtare, a spălat mai pucine decătu cătu 10 exemplari, — de cuniva cincăva nu cere să-i spălamu — măcar unu exemplari pe spesele sale proprie. Si de aceea noi am rogă, ca — cei ce dorescu atari portrete, să se intovarăsiște mai multi, pontru ca să ni înlesnăște tramitarea pe spesele noastre.

Pentru domnii prenumeranti ai Albinoi

vom tramite exemplaria gratis la unelocu centrali, in demana, de unde fie-care usioru si-va primi exemplariul său, pre langa pre-sentarea unui avisu, ce vom impărtasi fie-carii la timpulu seu.

Inscriintările necesare mai de aproape vor urmă. — Redactiunea Albinei.

Varietati.

† (A două depesă telegrafică,) ce primiră din Cernăuti despre moarte baronului *Eudossiu Hurmusachi*, și-a susținut după incheierea foii; ea este din partea Societății literare romane, in 11 ianuarie 1874.

Bar. *Eudossiu Hurmusachi*, Capitanul de tiéra alu Bacovinei, ilustrul patriotu romanu, a reposat ieri.

Tiéra intréga-lu plange cu potunda in-

tristare.

(Fără caracteristică.) Din incidentele calatoriei MSale, Monarhul nostru la Russia, o făoaie vienește (N. Fr. P.) istorisesc urmatoriu intemplare, carea si de n'ar fi adeverata, do securu e bine scoruita. Cu oca-siunea vedinti d'asta veră a Imperatului muscalești in Viena, o data după o măsu-străucita in Burgu, MSa șosele poftă se i se prezente cei de facia. Această se pusă deci in rondu, si principale Hohenlohe și numărul unu. Astfelui ajunseră poftă la guvernatorul unei mici provincie. Imperatul Muscaliloru lu-intrebă: „De multu esti in fruntea acelei tieri?“ — „Ba Maiestate, numai de securu; mai nainte eram in frunta unei provincie slave.“ Prin acestu adausu dlu guvernatorul secur voia de destăptă aten-tiunea marei Imperatului alu marei imperiu slavu. Imperatul insa cam dimbindu din budie, indată i se adresă in limb'a slava ob-servandu-i: „Ei bine, ca atare, dta de buna săma vorbesci limb'a slava?“ — Bietulu gu-vernatoru fă opăritu; căci trebuie să respondă in limb'a nemțescă, cumca — „nu scă limb'a slava!“ — Imperatul russescu i întorse spa-tele si — passă mai de parte. — Dupa ena-rearea acestei istorii, făoaia din Viena se întreba: „Óre nu va pati o asemenea unde-va, si Imperatul nostru in Russia? faceudu de a dreptulu aliusiunie la guvernatorulu provin-ciei germane de la marea-ostica! — Noi asia scim, că in Imperiul rusu se observă cu scrupulositate legă mintii sanetățe, ca con-ductorii poporului să scie limb'a acelora; numai in Austro-Ungaria, pre stepanitorii nostri nu ii obligea intru nemica — legile mintii sanctoase!“

** (Balul român de aici) ce alătă-ieră avă locu in sală otelului „Hungaria“, descurse splendidu casă in alti ani, si petrecerea tinență cătu se pote de animata pana demanătă. Ce i a lipsit, pentru ca să vră fi „non plus ultra“ — eră: inca vr'o 10 său si mai multe dame; căci multe dintre frumosenele noastre de aici, din diferite cause fiindu impedeate, ér din provintia astă data nesuplinite, multi dintre junii nostri nu pre ajunseră a-si satis-face cum se cade dorulu de jocu. Ospeti din-tre concetationii de alte limbe inca nu lipsira, intre cari merita a fi numit dlu min. de interne, c. Szapáry Gyula. — Dintre foile straine, precătu cetiramu, numai „Hon“ de-scrise cu lauda acăsta petrecere naționale; cea-ce nu-i placă — este „Săbă la Mihaiu“, adeca ordinea dantiurilor, compusa in astă forma. N'avemu ce să li facem domnitorul magiar; mai multe sunt la ei, cari nouă nu potu să ni placă, dar — ne acomodămu, pen-tru interesulu de fratiete.

(Multianita publică) — dice studintele de la 7. clasa gimnasiale in Aradu, Iacobu Ignatou, acelorui pre amati preparandi si ginnasisti, cari la inițiativă lui Ioan Mateica, fecera o colacă de 6 fl. 10 cr. v. a. spre ajutorarea sa in marea lipsa, pen-tru ca să nu fie silitu a-si intrerunepa cursulu scolaru.

(Inscriintare.) La recorcarea colegiale din partea m. on. d. Frédéric Damé, directorul diariului francez „La Roumanie“ din București, publicându ea placere, precum că: A existat și sub tipar: „ANNUARIUL GENERALU OFFICIALE ALU ROMANIEI“, unu volumu de lussu in 4° de 300 pagine, cu fotografii L.I.L.L. Domitorijulu si Dómn'a; cu o chartă a României si unu planu alu orasului București. Cuprinde: unu calausu alu României, unde se gasesc reunite datele etnogra-

fice, statistice, istorice, limbistice, si pitoresci cele mai complete, precum si adresele tuturor demnitărilor si functionarilor superioiri ai Statului si tuturor banchierilor, comerciantilor, advocatilor, medicilor, inginerilor, architectilor, proprietarilor din Bucurescii, si tot din orasile principale. — Depositul generalu e la Szöllösy & Gräve, Calea Mogosiei 40, in Bucurescii. —

(In societatea Petru-Maior) Domineca in 15 ianuarie, Georgiu Muresianu, technicu, va ceta despre „Ogoru“, studia agronomicu.

Nr. 2 d. VI. 1874

Convocare.

Subscrisii au onore a convocă adunarea generale estra-ordinaria a despartimentului VI. alu Asociatiunii transsilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, pre diu'a de 2 martie/18 ianuarie 1874, in opidulu *Uniadra*, la carea adunare sunt invitati a participa] toti, membrii acestui despartimentu pre cum si toti acei onorabili domni, cari se interesă de inaintarea materiale si spirituale a poporului romanu.

Din siedint'a subcomitetului despartimentului alu VI. tenuata in Deva, in 1 ianuarie 20 ianuarie 1874.

Ioan Papu mp. Alesiu Olariu, mp. director. subcomitetului. actuaru.

Proiectu de Regulamentu,
pentru administrarea fondurilor bisericesci si scolari, comune Dieceselor romane
gr. or. de Aradu si Caransebesiu.

(Fine)

§. 19.

Ori-ce primire de bani se indeplinesce si adeveresc prin perceptoare si controloru, pe langa luarea de contra-chitante.

Epistole insarcinate cu bani seu alte valori, măcar de ar fi ele adresate Directiunei fondurilor, se desfac pururiā numai in presența perceptoarei si controlorului, si de către cuprinsulu loru privescu aceste fonduri, ele se trecu numai de către la cassa. In astfelu de casuri epistolele si cu copertele loru servesc de contrachitanție.

§. 20.

In data ce la cassa fondurilor va fi incursu o suma mai mare de către ce sunt trebuințele curinti, prisosulu pana la elocarea cu ipoteca se va depune in cassa de pastare numita: „prim'a cassa de economii in Temesiora.“

§. 21.

Computele anuali, mai susu amintite (§. 15.) se substerne in dōue esemplarie, povodeuti cu copie ale tuturor documentelor concerninti, cari copie se vor controla si autentică in siedint'a Directiunei, originalele avendu a fi pastrate la cassa.

§. 22.

Sinodele eparchiali essaminandu fiecare de sine computele anuali si comunica reciprocamente rezultatul essaminarei, si afandu computele in ordine, dau in contiegeare absolutoriu.

§. 23.

Candu intre ambele sinode essaminătore s'ar escă diferintie, ne complanabili prin contielegere imprumutata, de asemenea candu cei ce au depusu computele s'ar afă vatemati prin vre-o decisiune sinodale, atunci are locu apelatiunea la congresulu national bisericescu, carele decide finalmente in veri-ce intrebare de asemenea natura.

§. 24.

Agendele jurisconsultului sunt: essaminarea cererilor de imprumutu ipotecari si a acelor de garantia si darea de opinione din punctul de vedere alu recerintelor prescrise si alu formelor legali; de asemenea darea de opinione asupra pasilor judeciali necesari.

§. 25.

Jurisconsultul va primi o retributiune a ostenelelor sale de 300 fl. la anu.

§. 26.

Incassările pe calea procesului ordinare nu se facu prin jurisconsultu, ci printr'unu advocatu privat, de bunu renume, observandu Directiunea totē recerutele cautele la impoteririle pentru incasarea de bani.

§. 27.

Jurisconsultul, perceptoare si contro-

lorulu partecipa la siedintele Directiunei — ordinare seu plenarie, numai la provocare si numai cu votu informativu si fora diurne.

§. 28.

Pentru servitiu concilariale se va luă prin presedinte, in contielegere cu perceptoare — unu servitoriu de cancelaria, cu o remuneratione anuale pon' la 300 fl.

§. 29.

Presedintele, membru directionali juriconsultulu si functionarii cassali, la introducerea in oficiu depunu juramentu pentru implinirea oficiului, adeca administrarea resp. manipularea fondurilor cu credintia, zelu si nepartialitate.

§. 30.

Denumirea de perceptoare si controlorul se face astfelui: directiunea fondurilor ca delegatiune a ambelor sinode diecesane, publicandu concursu, intr'o siedintia plenaria intregita prin ambii capi diecesani, sub presedint'a celui mai vechiu alege dintre concurrenti cu absoluta majoritate de voturi pentru unul si altul postu.

Totu in asemenea siedintia plenaria se face si alegerea de juriconsultu, dintre advocați romani din locu, fora concursu. Postulu de juriconsultu, devenit u vacante in cursul anului, provisorminte se poate implini prin Directiunea fondurilor in siedintia plenaria comuna.

§. 31.

Pentru casuri de impedeccare provisoria a presedintelui directiunei seu a percepto-riului cassei, ei se suplicescu unul si altul in afacerile loru de totē dilele, cari pentru casu de absintia a controlorului, directiunea face provisuna necesaria.

§. 32.

Control'a, respective inspectiunea fondurilor si a administratiei loru este a ambelor diecese, cari — pe cătu timpu nu sunt adunate sinodele o eserciēdias prin capii diecesani cu ajutoriulu senatelor epitropesci. Spre acestu scopu fie-care capu diecesanu, in ori-ce timpu, este indreptatitu, in persoana seu print'nu delegatu alu seu, se esaminate ori-ce acte ale directiunei fondurilor si a revidă mauplatiunea cassale; afora de aceast'a inşa oblegatu este fie-care capu diecesanu din trei in trei luni alternativminte a face atare cercetare si revisiune, avendu totdeauna a-si comunică unul altui a resultatul. Incătu prin resultatul esaminarei s'ar constata unu periclu pentru fonduri, capii diecesani in contielegeri, sub responsabilitatea loru, vor luă mesurele necesarie spre delatarea reului, in casuri grave măcar si prin suspinderea unui seu altui functionariu de la oficiu si inlocuirea lui provisoria. Despre totē astăriile si dispusetiunile loru vor face raportu motivatul celor mai de aproape sinode diecesane. —

§. 33.

Conformu dispusetiunei statutului organici, banii fondurilor se dau spre fructificare interimalminte la vre o cassa de parastare, ér pentru timpu de ani, ca imprumuturi ipotecari cu destula gurantia.

§. 34.

Cele mai mici imprumuturi ce se potu dă, sunt de 200 fl; ér cele mai mari de 20,000 fl. tienendu-se la impartirea loru in vedere o proportiune egale pentru ambele diecese.

§. 35.

Imprumute ipotecari se potu cere pe garantia a totu felui de averi nemiscatorie private, introduce in cartile funduari. Vile insa si padurile potu face obiectu de ipotecă numai dupa valoarea pamentului.

§. 36.

Cerile de imprumute ipotecari, au să fie adresate catra „Directiunea fondurilor bisericesci si scolari, comune dieceselor gr. or. romane din Aradu si Caransebesiu in Temesiora“, avendu atari cereri a fi instruite cu:

a) estrasu din carteau funduaria a javerei ce se ofere de ipoteca;

b) instrumentu de estimatiune, cari in sate la imprumutele de la 200—600 fl. se face prin antistia comunale; ér in orasie si specialminte acolo, unde se afla scaunul judecialu in locu, si ori unde se arăta necesitatea de pretiuire prin barbatu de specialitate, prin scaunulu judecatorescu;

c) la imprumutele satesci, adeverint'a antistie comunali despre pretiulu curintu alu ipotecii in cei trei ani din urma;

d) carticica de contributiune, ori adeverint'a oficiulu de contributiune de spre darea directa;

e) adeverint'a oficiului de contributiune de regulat'a platire a contributiunei;

f) estrasu din foia catastrelui de venite;

g) in casuri, candu ipotecă se ofere in case seu alte edificie si locuri intravilane, atestatulu oficiului de contributiune de cătu dărei dupa venitulu anualu;

h) asemenea pentru edificie — politia despre asecurarea loru in contra focului, luanu totdeodata imprumutatorulu oblegamentulu, de asecurare necurmata a ipotecei, pre cătu timpu va sustă imprumutulu, despre ce la platirea intereselor va avea doveda prin producerea politiei, in casu de neimplinire avendu a asteptă abdicarea imprumutului.

In casu, candu pretiulu ipotecii oferite ar insufi dubietate, directiunea la cererea partii va insarcină pre unu incredintu alu seu ca despre starea si valoarea ipotecei se castige datele necesarie in persona.

§. 37.

Presedintele in data ce a intrat atare cerere, dupa ce aceea s'a introdusu in protocolul de intrate alu directiunei, si a capeata numerulu curintu din acestu protocol, face se se introduca in cartea de primire a juriconsultului sub numerulu curintu alu acestei cărti, si cu alu protocolului de intrate o trame de locu juriconsultului, carele in rubricile concerninti va adeveri diua si timpulu primirei cu subscierea s'a.

§. 38.

Juriconsultulu are a censură actulu si cererea cu totē adaussle si celu multu pana in optu dile a le returna presidiului langa opinionea s'a in scrisu, cătu mai precisa.

§. 39.

Cererea de imprumutu de impreuna cu opinionea juriconsultului presidiulu, o substerne celei mai d'a proprie siedintie ordinaria, carea, déca dupa opinionea juriconsultului este de a se face vr'o intregire necessaria a cererei de imprumutu, dispune acést'a numai de cătu, ér déca votulu juriconsultului este pentru acordarea seu respingerea cererii, propune actulu spre decidere celei mai d'a proprie siedintie plenarie.

§. 40.

Déca unu imprumutu nu se acorda, accele se tramitu cereroriului cu decisu negativu.

§. 41.

Déca unu imprumutu se incuiintădia, numai de cătu se incuiintădia cereroriulu, transmitindu-i se o blaneheta de obligatiune, pe langa infomatiunea necessaria despre cum are se fie aceea implinita, subscrisa si legalisata judecialminte, cum se ie intabulata si apoi retramisa directiunei, pe langa unu estrasu din carteau funduaria, din care se se vedea intabulatiunea efectuata.

§. 42.

Si acësta substerne indata dupa sosire se manipulă si se comunica juriconsultului intoemai dupa dispusetiunile de mai susu din §§. 37 si 38; ér urmandu opinionea juriconsultului, déca aceea este neconditiunat favorable, si si in siedint'a ordinaria se afia deplinu intemeiata, prin acësta din urma de iocu se dispune eliberarea banilor la cassa; ér déca seu juriconsultulu, seu siedint'a ordinaria, din veri-ce punctu de vedere ar difficultă actulu, acel'a se va substerne la cea mai d'aprove siedintia plenaria si se va urmă mai de parte dupa conclusulu acesteia.

§. 43.

Imprumuturile se dau cu dreptulu de edicare cu trei lune inainte, cu interes de 8% solvinde totu pe diumatate de anu inainte si pentru spesele administratiunei si manipulatiunei cu unu adausu dela capitale pana la 3000 fl. de 1%; dela 3000 pana la 15,000 fl. 3/4 procentu! de la 15,000 in susu — de 1/2 procentu! in fine pentru asecurarea daunelor care se arăta poté causă prin nesolvire mai indelungata si procesu, si care dauna prin ipoteca comună n'ar fi acoperita cu prioritata capitalului, — inca pe langa o cautiune imputabile si intabulabile — dupa capitale pana la 1000 fl. de 20% fl. dela 1000 fl. pana la 5000 fl. de 15% fl. dela 5000 fl. pana la 10,000 fl. de 10%, dela 10,000 fl. incolu 5%.

Percentuatiunea pentru spesele administrative si de manipulare se va conta separatu.

§. 44.

Respondere punctuala la terminu a intereselor avendu a fi intetita cu rigore, in obligatiune se va stipula: că prin nerespondere unei rate la terminu, capitalul se considera de edis; pelanga acësta se va stipula, in interesele neplatite la terminu, indata se vor considera de capitalu si dupa ele pana la diu'a respunderei se vor computa procentele si adausulu deobligatu la capitalu.

§. 45.

Ducerea la indeplinire a dispusetiunilor acestui regulamentu precătu ele privesc administratiunea fondurilor se incepe directiunei; specialminte incătu pentru dispusetiunea §-lui 43 cu privinta principiul enunciatu de ambele sinode diecesane, ca prin imprumute se se ajută crestinii noștri din ambele diecese, pentru medilocirea succesiva, ca imprumutele mari decătu cele normale se se reduc, in asemenea ca cele dela straini — se se edis si incasedie, — se defig unu terminu de patru ani de la intrarea in viétia a directiunei fondurilor. —

Cursurile la burs'a de Viena

dupa inciintările telegrafice 14 din ianuarie. Rent'a in arg : 74.50; rent'a in harti: 69.40; sortiurile de statu din 1860, intrege 103.75; patrarie: 111.—; sortiurile de 1864: 142.—; sortiurile instit. de creditu: 168.—; sortiurile turc: 45.—; oblegatiile rurale ung: 76.50; transilvane: 74.—; actiunile inst. de cred.: 138.50; actiunile banca nationale: 98.5.—; actiunile drumului de feru austriac: 203.5.—; actiunile drum. roman: 42 1/4; ung. pentru drumurile ferate: 99.75; agiulu argintului: 107.—; galbeni imp: 5.33; napoleondorit: 9.03; rubl'a russa: 1.56; talerulu prussu: 1.68. —

Piat'a de grane.

Pretiurile granelor in Budapest, dupa notarea oficiosa — in momentu sunt următoarele:

Grădu celu mai frumos si greu, de 8 fonti, cu 7 fl. 95 cr. pan' la 8 fl. 10 cr. metru, dupa maj'a vamale; — celu de midoli, de cate 83 fonti, cu 7 fl. 70—90 de cruceri; — celu mai slabutiu, de căte 81 fonti, cu fl. 40, pan' la 50 si 60 de cruceri.

Secar'a, căte de 80 fonti, metru cu fl. 35—40 cr. metru; — forte cautata.

Orduiu — celu frumosu, de căte 7 fonti, cu căte 4 fl. 20—40 de cr; celu mai slabu cu 3 fl. 80 cr. pan' la 4 fl.

Ovesulu, de căte 50—52 fonti, cu căte 2 fl. 25—30 cr. metru.

Cucurudulu — lipsesc forte, si abia capeta, mai vortosu celu din Banatu, pentru mai si iuniu viitoru — cu căte 4 fl. 95 cr. pan' la 5 fl. de maja.

Pretiurile din dia in dia nu variada, de cătu cu pucini cruceri, mai totu urcandu-se. —

Publicatiuni tacsabili.

Concursu

Pentru statiunea invenitorăescă din Comuna Sacosiu-turcescu, protopresiteratul Jebelului, se scrie concursu cu terminu de siese septembrii dela antai'a publicare in „Albina.“

Emolumentele sunt: 105 fl. v. a. in bani 30 metri de grau, 30 metri de cucurudin, 10 lb. de clisa, 100 lb. da sare, 25 lb. de lumi-nari, 10 stengen de lemn, din cari are a se incaldi si scola, 4 jugere de pament aratoriu, portelan liberu cu 1 jugeru de gradina.